

Asker
kommune

Asker kommunes arbeid med FNs bærekraftsmål i kommuneplanens samfunnsdel

Osloregionens faggruppe Areal, Transport og Klima.

14.01.2020

Gyrid Anne Mangersnes

Programleder, Bærekraftige Asker

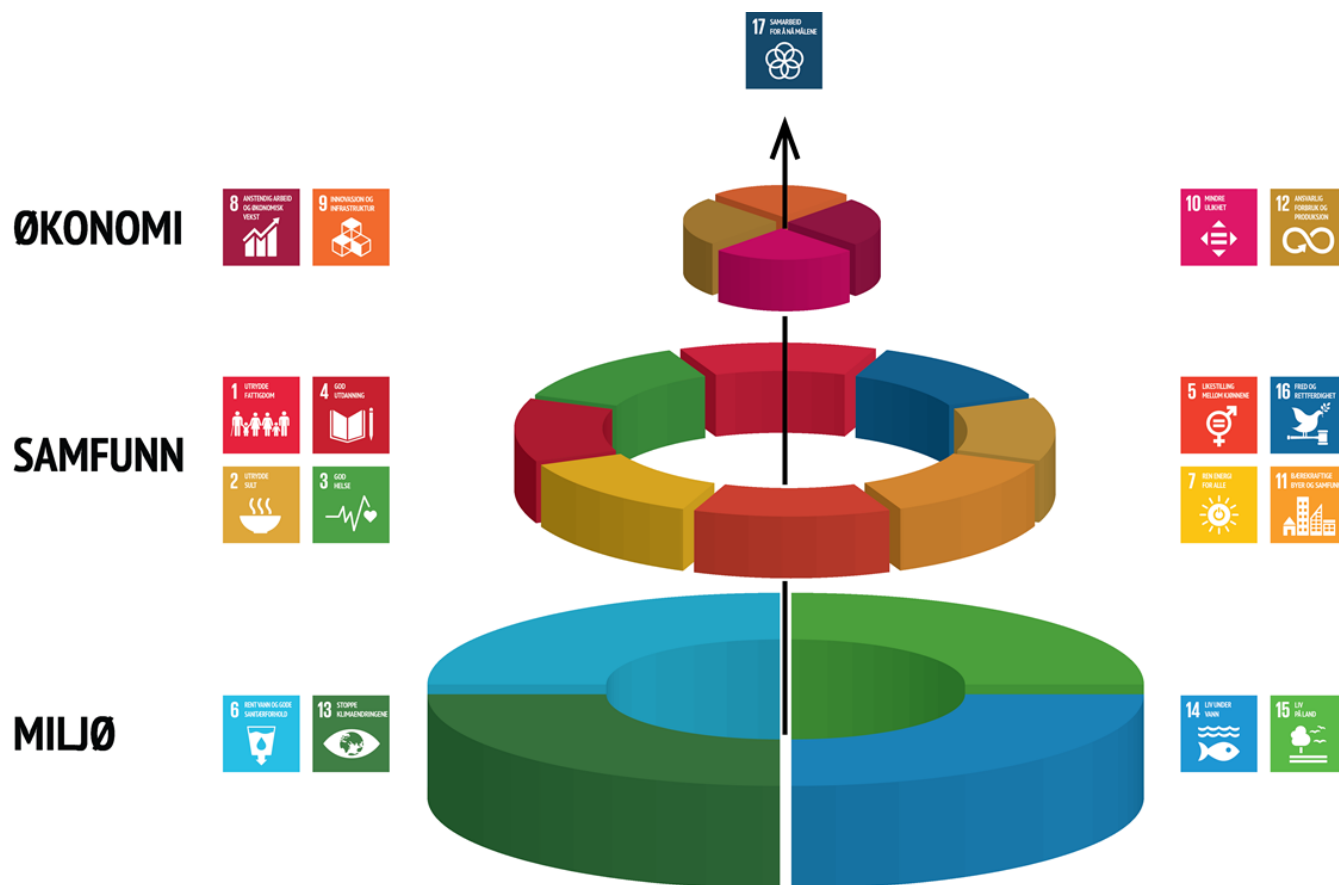
FNs bærekraftsmål er en felles plan for alle verdens land for hvordan vi kan utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Bærekraftig utvikling:

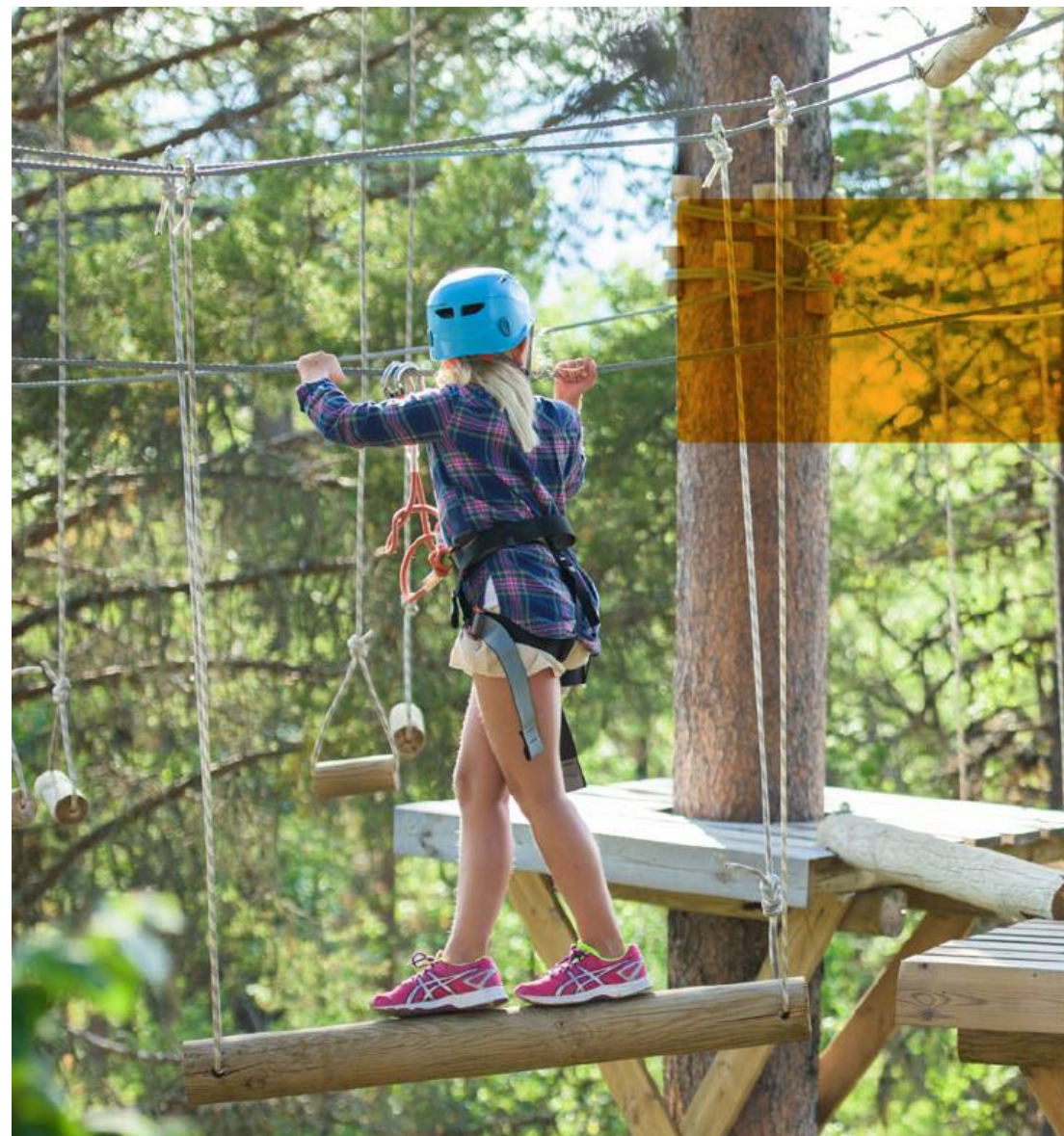
Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov.

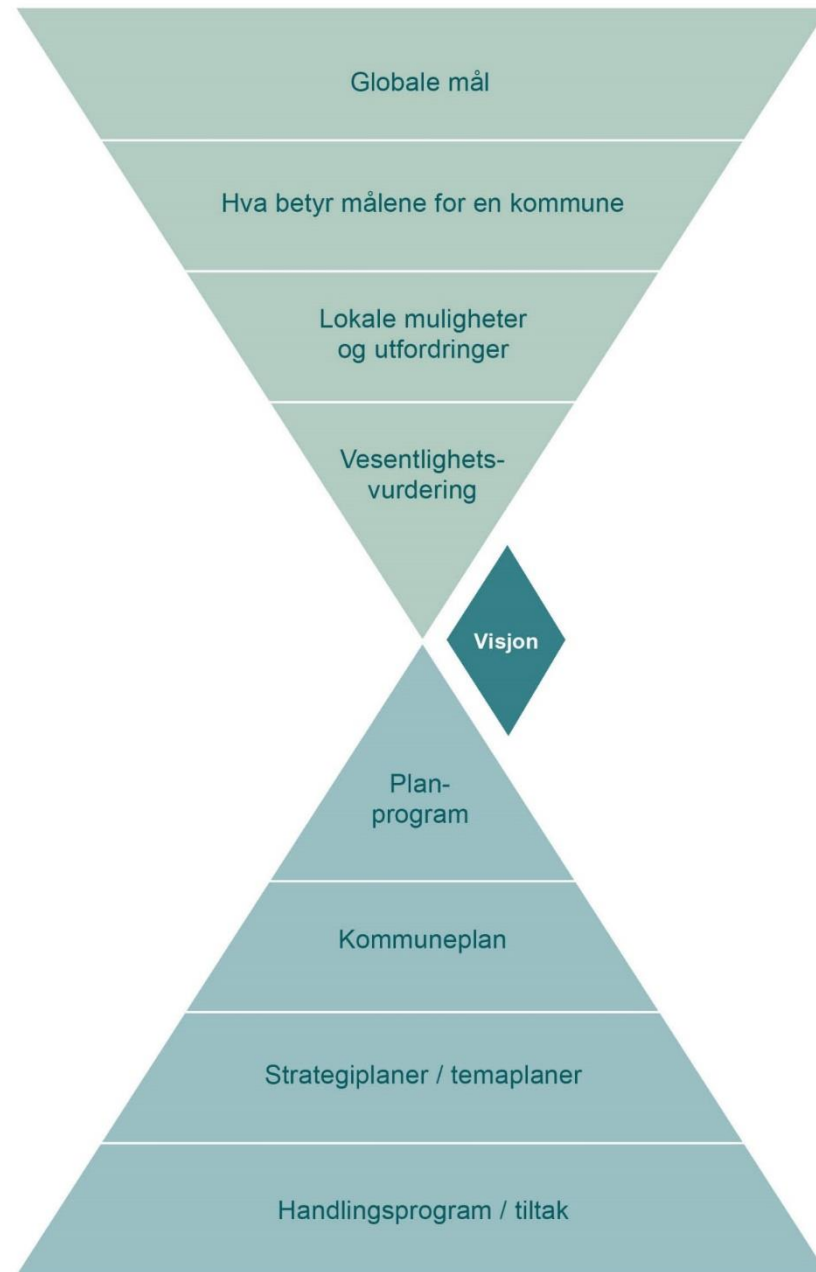
Bærekraftig utvikling skjer når miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft ivaretas.

Nasjonale forventninger 2020

- Regjeringen legger vekt på at vi står overfor fire store utfordringer:
- Å skape et **bærekraftig velferdssamfunn**
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en **offensiv klimapolitikk** og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et **sosialt bærekraftig samfunn**
- Å skape et **trygt samfunn for alle**

Overordnet metodeverktøy

Nivå 1: Globale mål og kommunal betydning

Nivå 2: Muligheter og utfordringer for å levere på globale delmål

Nivå 3: Utvikling av nye Asker kommune

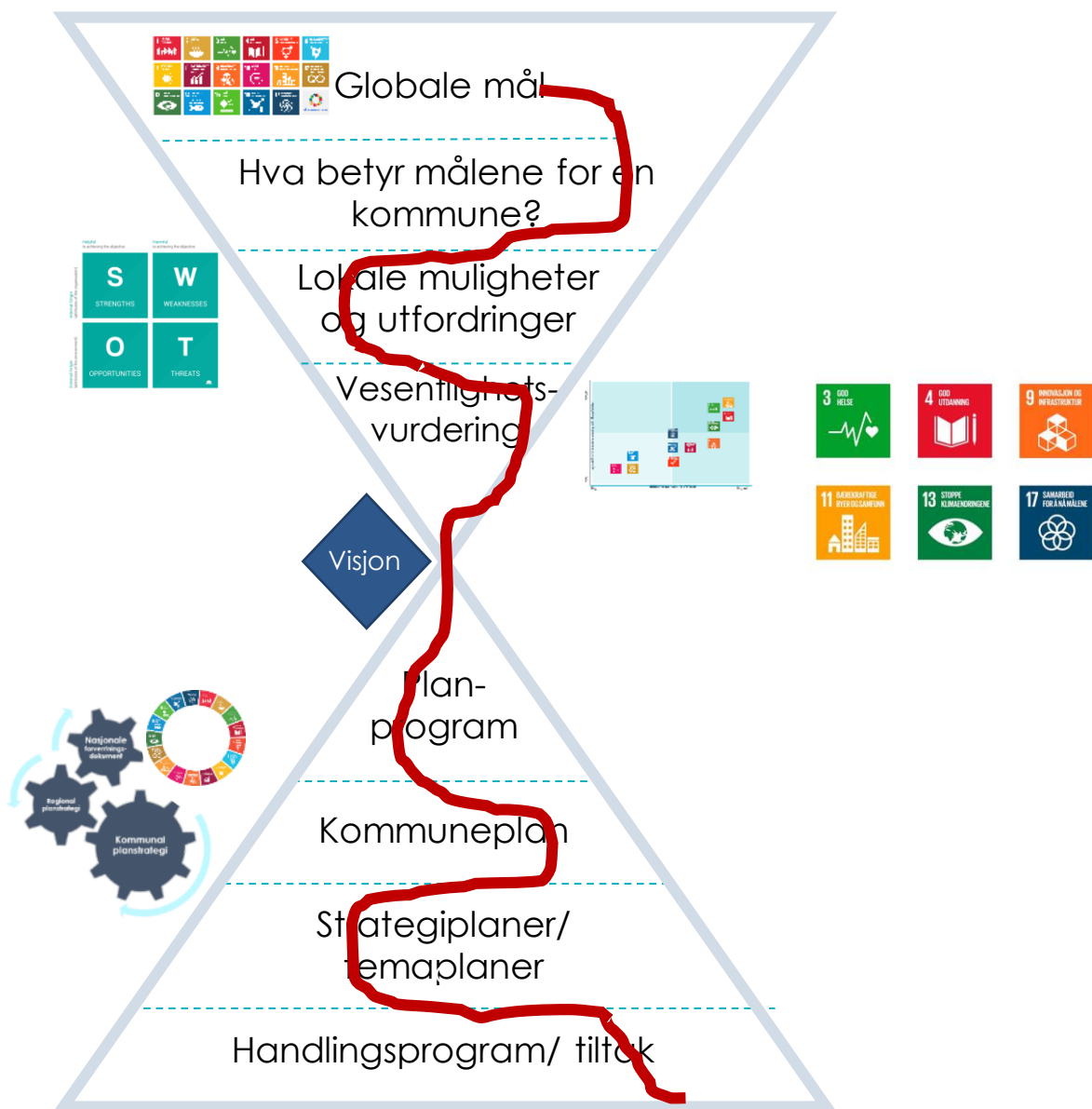
Globalt mål	Kommunal betydning	Globalt delmål	Lokale forutsetninger		Tjenesteutvikling			Samfunnsutvikling		
			Muligheter	Utfordringer	Mål	Strategi	Interessenter	Mål	Strategi	Interessenter
3 GOD HELSE	Kommunene har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige helsetjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder eller diagnose	3.3, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.9a, 3.9d								
4 GOD UTDANNING	Kommunen har ansvar for å sikre at alle barn og unge har et trygt og godt skolemiljø som fremmer trivsel og læring	4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.7								
9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR	Kommunen har et stort ansvar for å sikre infrastruktur lokalt som bidrar til å sikre et bærekraftig næringsliv	9.1, 9.4, 9.5c								
11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN	Målet handler om å sikre allemn tilgang til grunnleggende behov som trygg bolig, transport og grøntområder på en bærekraftig måte og til en overkommelig pris	11.1, 11.2, 11.3, 11.4, 11.6, 11.7, 11.7a								
13 STOPPE KLIMAENDRINGENE	Kommunen har et ansvar for å sikre at kommunens areal og innbyggere er best mulig rustet for å forebygge klimaendringer og redusere konsekvensene av klimaendringene	13.1, 13.2, 13.3								

Globale mål – bærekraftsmålene gir tydelig retning

Trekantmodellen illustrerer prosessen med å ta utgangspunkt i de globale målene, og konkretisere dem i lokale mål og tiltak.

Kommuneplanens samfunnsdel

Analyser og
kunnskapsgrunnlag

Involveringsprosesser

Satsingsområder

Prioriterte tiltak
Pilotprosjekter

Involvering og medvirkning

- Politikere
- Administrasjon
- Innbyggerpanel
- Ungdomskonferanse
- Dialogmøter med
 - Frivilligheten
 - Næringslivet
 - Regionale myndigheter
 - Samferdselsaktører
- Høring fra januar

Innbyggerpanel – deltakelse gjennom loddtrekning

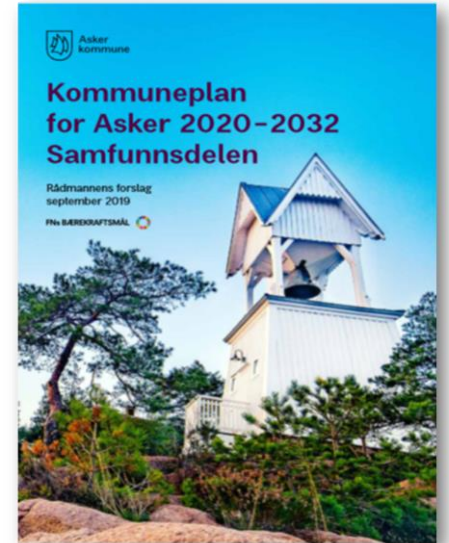
- 2000 av 3000 som svarte på innbyggerundersøkelsen sa de kunne tenke seg å være med i prosesser
- 40 innbyggere fra hele kommunen ble trukket ut på loddtrekning.
- Spredning på alder, geografi og kjønn
- 3 workshoper som oppspill til kommuneplanens samfunnsdel.
- Tema: FNs bærekraftsmål, samfunnsutvikling, tjenesteutvikling

#Askerkonferansen

Kommuneplanens samfunnsdel

- Hvordan gjorde vi det i praksis?

FNs bærekraftsmål

➤ Seks utvalgte bærekraftsmål som definerer seks satsingsområder i planprogrammet og **kommuneplanens samfunnsdel**:

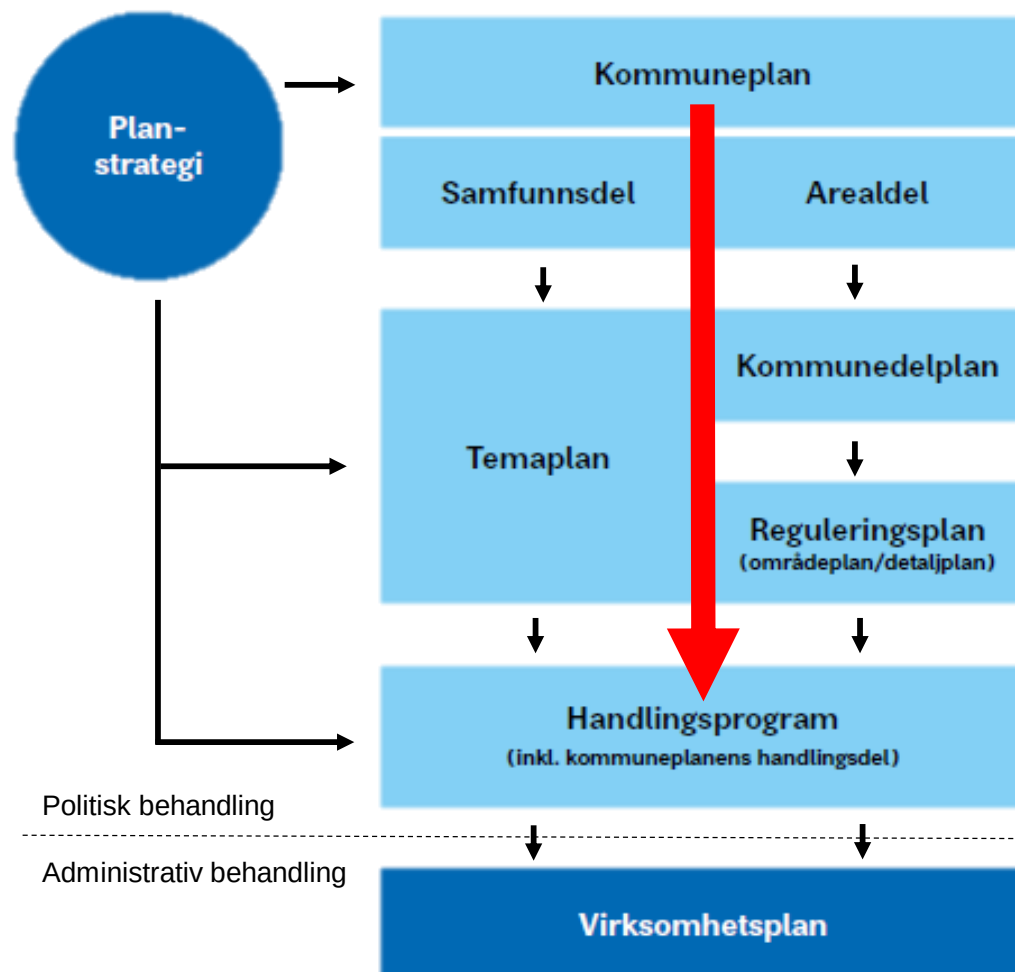
- Samarbeid for å nå målene
- Bærekraftige byer og samfunn
- Handling mot klimaendringene
- God helse
- God utdanning
- Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling
- Økonomi
- Medarbeidere

➤ Satsingsområdene i **handlingsprogrammet** gjenspeiler satsingsområdene i kommuneplanen.

FNs bærekraftsmål som det overordnede rammeverk

Målstrukturen er gjennomgående fra kommuneplan til handlingsprogram

- **Hovedmål**
- **Delmål**
- **Strategier**

- «Henter» **aktuelle mål** fra alle satsingsområder i KP
- **Strategier** for tjenesteutvikling (endringsbehovet for å nå målene og møte utfordringsbildet)

- Fordele delmålene fra KP på tjenesteområdene
- **Prioriteringer i perioden** – for å nå mål og løse utfordringer
- Drifts- og investeringstiltak

- **Tiltak** – konkrete handlinger i virksomhetene

Prinsipper for arbeidet

1. «As is» – bruke målene slik de er formulert fra FN
2. «As is» tilpasset Asker – en tilpasning av målene slik de er formulert fra FN
3. **Egne Asker-mål** – lage helt nye mål som gjelder for Asker

Kommuneplanen består av...

- 8 hovedmål
- 28 delmål
 - 16 bygger på FN-målene, men er tilpasset og gjort relevante for Asker
 - 12 er egne Asker-delmål relatert til øvrige utfordringer som Askersamfunnet står overfor
- 87 strategier

Satsingsområder og mål er tverrsektorielle.

Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi må arbeide sammen på tvers av sektorer for å oppnå den utviklingen vi ønsker.

SATSINGSOMRÅDE	HOVEDMÅL
Samarbeid for å nå målene	Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.
Bærekraftige byer og samfunn	Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.
Handling mot klimaendringene	Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.
God helse	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.
God utdanning	Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.
Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling	Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.
Økonomi	Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune.
Medarbeidere	Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.

Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.

Måltype	Delmål
FN-T 10.2	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.
FN-T 16.7	Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser.
FN-T 17.17	Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.

Delmål	Strategier
Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.	- Asker kommune skal tilrettelegge for en samordnet samfunns- og tjenesteutvikling som bidrar til bærekraft og gode, inkluderende lokalsamfunn. - Asker kommune skal tilrettelegge for at alle innbyggere kan delta aktivt på alle samfunnsarenaer, med et særlig fokus på utsatte grupper. - Asker kommune skal gjennom kunnskapsformidling, livslang læring og demokratiutvikling bidra til at innbyggerne er myndiggjorte og ansvarlige medborgere. - Asker kommune skal gi innbyggerne relevant informasjon slik at de kan være seg bevisst en bærekraftig utvikling og ta valg og handle i tråd med dette. - Asker kommune skal tilrettelegge for et mangfoldig kultur- og idrettstilbud og en vital frivillighet. - Asker kommune skal sikre innbyggerne et likeverdig tjenestetilbud av god kvalitet uavhengig av hvor de bor.
Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser.	- Asker kommune skal utvikle nærdemokratiske ordninger og andre former for innbyggermedvirkning, samt arenaer som mobiliserer for demokratideltakelse. - Asker kommune skal sikre innbyggerne påvirkningsmuligheter i saker som gjelder dem selv og lokalsamfunnet.
Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.	- Asker kommune skal være en pådriver for etablering av nettverk, partnerskap og samarbeidsavtaler med frivilligheten, næringslivet og andre aktører. - Asker kommune skal utvikle og aktivt bruke tilskuddsordninger og andre virkemidler som gjør det enkelt for frivilligheten, næringslivet og andre aktører å delta i gjensidig forpliktende samarbeid. - Asker kommune skal arbeide målrettet med å utvikle relevant kompetanse og modeller for ledelse og organisering i nettverk.

Målene fordeles på tjenesteområdene

- Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp målene fra satsingsområdene i kommuneplanen.
- Det er gjort en vurdering av hvilke **mål som er særlig relevante** for hvert enkelt tjenesteområde – mellom 13 og 22 mål per tjenesteområde. .

Samarbeid for å nå målene	FN-T 10.2	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.
Samarbeid for å nå målene	FN-T 17.17	Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.
Bærekraftige byer og samfunn	AK	Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling.
Bærekraftige byer og samfunn	AK	Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.
Bærekraftige byer og samfunn	FN-T 11.1	Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris.
Bærekraftige byer og samfunn	FN-T 11.6	Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet.
Bærekraftige byer og samfunn	FN 11.4 12.2	Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk.
Handling mot klimaendringene	FN-T 13.3	Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer.
Handling mot klimaendringene	AK	Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
God helse	FN-T 3.4	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.
God helse	AK	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.
God utdanning	AK	Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse.
Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling	AK	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.
Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling	FN-T 9.1	Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet
Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling	FN-T 8.3 9.4	Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping.
Økonomi	AK	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Medarbeidere	FN-T 8.8	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle.
Medarbeidere	AK	Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.
Medarbeidere	AK	Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere.
Medarbeidere	AK	Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunenes utfordringer og viser endringsvilje.

Den røde tråden i Samfunnsutvikling og velferd

Mennesker er nøkkelen

Foto: Rønningen folkehøyskole

Askers metode:

- **Planlegging:** Kommuneplanens samfunnsdel – lokalisering av bærekraftsmålene
- **Ståstedsanalyse:** KPI måling som viser behovet for nye løsninger
- **Samarbeid om å nå målene:** bærekraftig verdiskaping og samfunnsutvikling
- **Alle virksomheter** får oppdraget
- **Program:** Bærekraftige Asker skal koordinere og lede arbeidet

Demokratisere deltakelse og påvirkning:

- Jobbe kunnskapsbasert
- Føre folk sammen
- Bruke mange metoder og arenaer
- Koble deltakende og representativt demokrati